

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 20. srpnja 2015.
(OR. en)

10897/15

**COHOM 81
CFSP/PESC 399
COSCE 5
FREMP 160
INF 132
JAI 562
RELEX 604
DEVGEN 132
CONUN 142**

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Na datum: 20. srpnja 2015.

Br. preth. dok.: 10875/15 COHOM 80 CFSP/PESC 395 COSCE 4 FREMP 158 INF 131
JAI 558 RELEX 597 DEVGEN 131 CONUN 141

Predmet: Zaključci Vijeća o akcijskom planu za ljudska prava i demokraciju za razdoblje od 2015. do 2019.

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća o akcijskom planu za ljudska prava i demokraciju za razdoblje od 2015. do 2019. kako ih je Vijeće usvojilo 20. srpnja 2015.

**ZAKLJUČCI VIJEĆA O AKCIJSKOM PLANU ZA LJUDSKA PRAVA I DEMOKRACIJU
ZA RAZDOBLJE OD 2015. DO 2019.**

Vijeće za vanjske poslove, 20. srpnja 2015.

1. Vijeće, pozdravljajući zajedničku komunikaciju pod nazivom „*Ljudska prava kao trajni prioritet programa EU-a*” koju su predstavili Visoki predstavnik Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Europska komisija, donosi novi akcijski plan o ljudskim pravima i demokraciji za razdoblje od 2015. do 2019. Vijeće tim akcijskim planom potvrđuje angažman Europske unije u promicanju i zaštiti ljudskih prava te podupiranju demokracije diljem svijeta.
2. Europska je unija na temelju strateškog okvira za ljudska prava i demokraciju i akcijskog plana za razdoblje od 2012. do 2014. postigla znatan napredak u poboljšanju učinka i usklađenosti svojih djelovanja u području ljudskih prava i demokracije. EU je daljnje razvio smjernice o ključnim pitanjima ljudskih prava, poboljšao učinkovitost bilateralnog djelovanja u području ljudskih prava i demokracije, uspješno promicao djelovanje na multilateralnoj razini te poboljšao uključivanje pitanja ljudskih prava u vanjsko djelovanje EU-a. Vijeće također pozdravlja važan rad posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava Stavrosa Lambrinidisa koji uvelike pridonosi učinkovitosti, dosljednosti i prepoznatljivosti politike EU-a o ljudskim pravima te izražava punu političku potporu za njegov rad.

3. Međutim, složene krize te raširenost kršenja i zloporabe ljudskih prava i temeljnih sloboda u današnje vrijeme zahtijevaju još odlučnije mјere EU-a. Ovim bi se akcijskim planom trebalo omogućiti EU-u da na takve izazove odgovori usmјerenijim djelovanjem, sustavnom i koordiniranom upotrebom dostupnih instrumenata te pojačanim učinkom svojih politika i alata na terenu. EU će poseban naglasak staviti na odgovornost lokalnih institucija i mehanizama, kao i na suradnju s njima, što uključuje nacionalne institucije za ljudska prava te civilno društvo. EU će promicati načela nediskriminacije, jednakosti spolova i osnaživanja žena. EU će osigurati i sveobuhvatni pristup u području ljudskih prava prema sprječavanju i rješavanju sukoba i kriza te će nastaviti s integracijom pitanja ljudskih prava u vanjske aspekte politika EU-a kako bi se osigurala bolja usklađenost politika, posebno u području migracija, trgovine i ulaganja, razvojne suradnje te borbe protiv terorizma.

4. EU ostaje predan provedbi čitavog programa za ljudska prava i demokraciju kako je odraženo u strateškom okviru EU-a za ljudska prava i demokraciju 2012. kojim se i dalje vodi djelovanje Unije, kao i u smjernicama EU-a o ljudskim pravima, zaključcima Vijeća i strateškim dokumentima. EU će i dalje promicati i braniti univerzalnost i nedjeljivost svih ljudskih prava u partnerstvu sa zemljama iz sviju regija, u bliskoj suradnji s međunarodnim i regionalnim organizacijama te zajedno s civilnim društvom. EU će pojačati svoje napore kako bi promicao sigurno i poticajno okružje u kojem se civilno društvo i neovisni mediji mogu razvijati. EU ističe ključni doprinos pripadnika civilnog društva i boraca za ljudska prava u odnosu na mir i sigurnost te stabilnost i blagostanje.

5. Vijeće pozdravlja važnu ulogu Visokog predstavnika / potpredsjednika i Europske komisije u promicanju dosljedne i usklađene provedbe politike EU-a o ljudskim pravima. Akcijski plan provodit će se uz predan angažman Europskog parlamenta i redovita savjetovanja s relevantnim dionicima, posebno organizacijama civilnog društva. EU se zalaže za poboljšanje javne diplomacije i izvješćivanja o njegovim djelovanjima u području ljudskih prava. Srednjoročna revizija akcijskog plana provest će se 2017., što se podudara sa srednjoročnom revizijom vanjskih finansijskih instrumenata s ciljem osiguranja veće dosljednosti. Vijeće poziva sve partnera da pridonesu uspjehu ovog akcijskog plana i promiču ljudska prava i demokraciju diljem svijeta.

Prilog: Akcijski plan

AKCIJSKI PLAN EU-a ZA LJUDSKA PRAVA I DEMOKRACIJU

Cilj ovog Akcijskog plana nastavak je provedbe strateškog okvira EU-a za ljudska prava i demokraciju s dovoljno prilagodljivosti da bi se moglo odgovoriti na nove izazove kako se budu pojavljivali. On se temelji na postojećem korpusu politika podrške EU-a ljudskim pravima i demokraciji u okviru vanjskog djelovanja¹, posebno na smjernicama EU-a, alatima i drugim dogovorenim stajalištima te raznim vanjskim financijskim instrumentima, osobito Europskom instrumentu za demokraciju i ljudska prava. Ovaj Akcijski plan obuhvaća relevantne aspekte ljudskih prava vanjskog djelovanja EU-a.

Kako bi se osigurala djelotvorna provedba Akcijskog plana, važno je da europske institucije **surađuju**, poštujući pritom svoje različite institucijske uloge i nadležnosti te da, prema potrebi, države članice provedu Akcijski plan. Odgovornost za provedbu navedenih mjera je na Visokom predstavniku / potpredsjedniku uz pomoć Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) te na Komisiji, Vijeću i državama članicama, u okviru njihovih područja nadležnosti kako je utvrđeno Ugovorom o Europskoj uniji². Posebni predstavnik EU-a za ljudska prava pridonosi provedbi Akcijskog plana u skladu sa svojim mandatom. Akcijski plan obuhvaća razdoblje do 31. prosinca 2019., a njegova će se provedba preispitati 2017. godine.

---

¹ Ne dovodeći u pitanje posebne aranžmane za zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje u okviru politike proširenja EU-a.

² Odluke o posebnim koracima za provedbu ovog Akcijskog plana donijet će se u skladu s Ugovorima. Akcijski plan ne utječe na podjelu nadležnosti između EU-a i njezinih država članica te će se tumačiti u skladu s 13. Izjavom priloženom Ugovorima.

Nacrt tabličnog prikaza novog Akcijskog plana za ljudska prava i demokraciju (2015. – 2019.)

Cilj	Mjere	Vremenski raspored	Odgovornost
I. POVEĆANJE ODGOVORNOSTI LOKALNIH DIONIKA			
<i>a) Pružanje sveobuhvatne podrške javnim institucijama</i>			
1. Podupiranje kapaciteta nacionalnih institucija za ljudska prava (NILJP-ovi)	<p>a. Prepoznati i poduprijeti ključnu ulogu NILJP-ova kao neovisnih institucija i potvrditi odlučnost EU-a da podupire posebno institucije koje su u skladu s Pariškim načelima i da s tim institucijama surađuje; raditi na jačem angažmanu takvih NILJP-ova u postupcima savjetovanja na razini zemlje, posebno u vezi s dijalozima o ljudskih pravima i reformama trećih zemalja.</p> <p>b. U kontekstu Međunarodnog koordinacijskog odbora NILJP-ova pojačati kapacitete institucija sa statusom „A”, poduprijeti unapređenje onih sa statusom „B” u status „A” i surađivati s njihovim regionalnim i međunarodnim mrežama; rad na tim pitanjima trebao bi biti uključen u sljedeće srednjoročno programsko razdoblje instrumenata EU-a za vanjsko financiranje.</p> <p>c. Olakšati suradnju među NILJP-ovima u državama članicama EU-a i NILJP-ovima u partnerskim zemljama.</p>	u tijeku do 2017. u tijeku	Službe Komisije (COM), Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD), države članice (DČ) COM, ESVD, DČ DČ, COM

2. Podupiranje integriteta izbornih procesa i jačanje tijela za upravljanje izborima	a. Povećati ulogu i kapacitet tijela za upravljanje izborima te povjerenje javnosti u njih, kako bi se neovisno i djelotvorno organizirali vjerodostojni, uključivi i transparentni izbori, a osobito pojačanim ciljanim dijalogom i dugoročnom strategijom potpore s ciljem promicanja nepovredivosti izbornih postupaka.	u tijeku	COM, ESVD, DČ
	b. Poticati participativan i uključiv dijalog između tijela za upravljanje izborima i ključnih dionika tijekom cjelokupnog demokratskog ciklusa s ciljem većeg sudjelovanja političkih stranaka i organizacija civilnog društva, među ostalim omogućujući im pristup informacijama te promatranje svih faza izbornog postupka; poboljšati obuku domaćih izbornih promatrača.	u tijeku	ESVD, COM, DČ
	c. Poticati veće sudjelovanje žena i pripadnika marginaliziranih skupina u svim fazama izbornog postupka.	u tijeku	ESVD, COM, DČ
3. Podupiranje kapaciteta parlamentarnih institucija	a. Podupirati razvoj zakonodavnih, proračunskih i nadzornih ovlasti parlamenta, pomoći parlamentima u organizaciji javnih rasprava o ključnim pitanjima reformi vodeći računa o odgovarajućim međunarodnim obvezama i normama u području ljudskih prava.	u tijeku	COM, ESVD, DČ
	b. Uključiti parlamentarnu dimenziju u programe dobrog upravljanja i proračunsku potporu EU-a i država članica EU-a.	do 2017.	COM, ESVD, DČ

4. Ciljano podupiranje pravosudnih sustava	<p>a. Popratiti pravosudnu reformu (kaznenog i građanskog prava) odgovarajućom obukom pravosudnog osoblja u cilju podizanja svijesti o međunarodnim normama i obvezama u području ljudskih prava; podupirati reformu tijela za izvršavanje zakonodavstva, među ostalim putem obuke o ljudskim pravima i pružanjem potpore ustanovama za pritvor u postizanju međunarodnih standarda pritvorskih uvjeta.</p>	do 2017.	ESVD, COM, DČ
	<p>b. Na bilateralnoj i međunarodnoj razini pratiti i promicati ispunjavanje međunarodnih obveza partnerskih zemalja u pogledu pristupa pravosuđu i poštenom suđenju u svim fazama pravnog postupka; prema potrebi pokrenuti tehničku suradnju i potporu; promicati neovisnost sudstva; olakšavati pristup pravosuđu na lokalnoj razini.</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ
5. Pružanje sveobuhvatne podrške javnim institucijama	<p>a. Dalje jačati dobro upravljanje i vladavinu prava podržavanjem diobe vlasti, neovisnosti i odgovornosti demokratskih institucija; promicati ulogu domaćih dionika u reformskim procesima, između ostalog u ustavnim reformama, radi boljeg odražavanja interesa raznih dionika.</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ
	<p>b. Promicati osnivanje specijaliziranih tijela za borbu protiv korupcije kojima su odgovorne javne institucije; jačati kapacitet i stručnost javne uprave i tijela za borbu protiv korupcije radi časnog osmišljavanja i provedbe politika i dobrog upravljanja javnim sredstvima.</p>	u tijeku	COM, ESVD, DČ
6. Jačanje suradnje s UN-ovim i regionalnim mehanizmima za promicanje ljudskih prava i demokracije	<p>a. Pojačati aspekte ljudskih prava i demokracije u okviru suradnje EU-a s UN-ovim i regionalnim organizacijama i mehanizmima, osobito ostvarivanjem sinergija i zajedničkih inicijativa u pogledu ključnih tematskih pitanja i važnih multilateralnih događanja.</p>	u tijeku	ESVD, COM
	<p>b. Promicati inicijative za dijalog i izgradnju kapaciteta inicijative među regionalnim mehanizmima za ljudska prava i demokraciju.</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ

b) Jačanje civilnog društva				
7. Promicanje jačeg partnerstva s organizacijama civilnog društva (OCD) trećih zemalja, uključujući socijalne partnere te između nadležnih tijela, parlamenta i OCD-ova	a. Olakšati i podupirati strukturiranu razmjenu, među ostalim putem razmjene najboljih praksi i stečenog iskustva, između vlade, parlamentarnih zastupnika i predstavnika civilnog društva, uključujući predstavnike socijalnih partnera.	u tijeku	ESVD, COM, DČ	
	b. Dalje jačati kapacitet OCD-ova da od vlada zahtijevaju odgovornost, među ostalim razmjenom najbolje prakse među OCD-ovima te promicanjem dijaloga s više dionika, ljudskih prava i građanskog obrazovanja.	u tijeku	COM, ESVD, DČ	
	c. Poboljšati kvalitetu savjetovanja koja na lokalnoj razini organizira EU, posebno kako bi se pri osmišljavanju i provođenju politika u obzir uzimala stajališta civilnog društva; poticati dijaloge s više dionika (nadležna tijela, OCD-ovi, EU i drugi dionici) u okviru planova delegacija EU-a za pojedine zemlje za suradnju s civilnim društvom.	u tijeku	COM, ESVD, DČ	
	d. Pojačati suradnju EU-a s političkim strankama i građanskim pokretima s ciljem jačanja političkog pluralizma i uloge stranaka u poticanju odgovornih institucija i prakse, kao i uključivih procesa nacionalne reforme.	u tijeku	COM, ESVD, DČ	
8. Osnaživanje OCD-ova za obranu prava žena i djevojčica	Podupirati udruge žena i borce za ljudska prava u njihovu radu za ostvarivanje i obranu prava žena i djevojčica te ih poticati da zauzmu veću ulogu u pozivanju donositelja odluka na odgovornost u pitanjima ravnopravnosti spolova i ženskih prava; poticati donositelje odluka da se uključe u dijalog sa ženskim organizacijama i borcima za ljudska prava.	u tijeku	ESVD, COM, DČ	
9. Jačanje potpore borcima za ljudska prava, među	a. Pojačati dosljednu potporu borcima za ljudska prava: ukazivanjem na slučajevе ugroženih boraca za ljudska prava, među ostalim tijekom posjeta na visokoj razini,	u tijeku	ESVD, COM,	

ostalom u međunarodnim i regionalnim forumima	<p>dijaloga i misija; rješavanjem problema nekažnjavanja u slučajevima kršenja prava boraca za ljudska prava; većom raspodjelom tereta i koordinacijom između delegacija EU-a i veleposlanstava država članica u vezi s aktivnostima za zaštitu boraca za ljudska prava; razmjenom najbolje prakse u vezi s relevantnim mehanizmima, što uključuje planove privremenih skloništa i hitne vize; daljnjom podrškom UN-ovih i regionalnih mehanizama za zaštitu boraca za ljudska prava i suradnjom s njima; jačanjem podrške multilateralnih inicijativa za borce za ljudska prava i prostor za djelovanje civilnog društva, među ostalim u UN-ovim i regionalnim organizacijama.</p>		Vijeće, DČ
	<p>b. Osigurati učestalije kampanje za podizanje svijesti u ruralnim područjima te sustavniji kontakt s borcima za ljudska prava žena, prava pripadnika skupine LGBTI te borcima koji se zalažu za prava i uključivanje pripadnika marginaliziranih skupina.</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ
10. Mjere protiv ugrožavanja prostora za djelovanje civilnog društva	<p>a. Promicati i podupirati zakonodavstvo, politike i mehanizme za zaštitu boraca za ljudska prava; osobito jačati provedbu odgovarajućih smjernica EU-a i mehanizma EU-a za borce za ljudska prava pokrenutog u okviru Europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava (EIDHR).</p>	do 2017.	ESVD, COM, Vijeće, DČ
	<p>b. Pratiti i ocjenjivati pravno okruženje (npr. zakone i propise) i poticajno okruženje civilnog društva (npr. proizvoljno postupanje, financijsko uznemiravanje ili ograničenja, posebno u pogledu uvjeta inozemnog financiranja), uključujući socijalne partnere i proaktivno utvrđivati prijetnje prostoru za djelovanje civilnog društva, među ostalim odmazde, i izvješćivati o njima te poduzimati korake za njihovo suzbijanje.</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ

	c. Protiviti se putem javnih ili nejavnih poruka neopravdanim ograničenjima slobode mirnog okupljanja i udruživanja, ograničavanju prostora za djelovanje civilnog društva i pokušajima ometanja rada civilnog društva, uključujući borce za ljudska prava, poput kriminalizacije boraca za ljudska prava, osiguravajući da se ta pitanja redovito iznose na bilateralnim sastancima, u dijalozima o ljudskim pravima i UN-ovim i regionalnim forumima.	u tijeku	ESVD, COM, DČ
--	---	----------	----------------------

II. SUOČAVANJE S IZAZOVIMA U PODRUČJU LJUDSKIH PRAVA

11. Zaštita i promicanje slobode izražavanja na internetu i izvan njega	a. Protiviti se, bilateralno te na multilateralnim i regionalnim forumima, zakonodavstvu, propisima ili vladinom pritisku koji neopravdano ograničavaju slobodu izražavanja; poduzimati aktivne korake za sprečavanje i odgovor na nasilje nad novinarima, blogerima i drugim medijskim dionicima, omogućujući im siguran i zaštićen rad, na internetu i izvan interneta bez straha od zlostavljanja, političkog pritiska, cenzure i progona; podupirati napore za jačanje slobodnih, raznolikih i neovisnih medija.	u tijeku	ESVD, COM, DČ
	b. Osigurati da poštovanje slobode mišljenja i izražavanja bude sastavni dio razvoja politika i programa koji se odnose na borbu protiv terorizma, kibernetičku sigurnost, borbu protiv kibernetičkog kriminala, pristup informacijama i ostale politike EU-a u tom pogledu.	do 2017.	ESVD, COM, Vijeće, DČ
	c. Promicati dijalog, i bilateralni i na multilateralnim forumima, o pravu na privatnost i zaštitu podataka; raditi na tome da zakonodavstvo i način postupanja u državama u pogledu nadzora komunikacija poštuju obveze u skladu s međunarodnim pravom o ljudskim pravima.	u tijeku	ESVD, COM, DČ

12. Promicanje i zaštita slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja	<p>a. Osigurati da sloboda vjeroispovijesti ili uvjerenja ostane visoko na dnevnom redu u odnosima s trećim zemljama, kao i na multilateralnim forumima, u uskoj suradnji s relevantnim dionicima; promicati razmjenu najbolje prakse i produbljivati svijest o različitim komponentama slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja u sjedištima, delegacijama EU-a i veleposlanstvima država članica.</p> <p>b. Poticati i podupirati relevantne inicijative partnerskih zemalja i drugih dionika za slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja, posebno onih čiji je cilj zaštita i promicanje prava pripadnika vjerskih manjina, omogućavajući im da se očituju o svojoj vjeri ili uvjerenju bez straha od nasilja, diskriminacije, političkog pritiska, cenzure ili progona.</p> <p>c. Promicati međukulturalni i međuvjerski dijalog i ulogu vjerskih i drugih vođa u osiguravanju slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja.</p>	do 2017.	ESVD, COM, DČ
	<p>a. Suočiti se s problemom mučenja i zlostavljanja (sprečavanjem, odgovornošću i rehabilitacijom), i smrtne kazne (ukidanjem, moratorijem i minimalnim normama) na sveobuhvatan način putem političkog dijaloga i dijaloga o ljudskim pravima te podrške partnerskim zemljama, neovisnim nacionalnim mehanizmima prevencije i civilnog društva; uključiti zaštitne mjere protiv smrtne kazne, mučenja i zlostavljanja u aktivnosti EU-a, među ostalim u borbu protiv terorizma i upravljanje kriznim situacijama.</p> <p>b. Razraditi usklađen pristup pri ustanovlјavanju poveznica između smrtne kazne, mučenja i okrutnog, nehumanog ili ponizavajućeg postupanja ili zlostavljanja, izvansudskih, prijekih ili proizvoljnih pogubljenja, prisilnih nestanaka i proizvoljnih uhićenja i pritvaranja.</p>	u tijeku	ESVD, COM, Vijeće, DČ
		do 2017.	ESVD, COM, Vijeće, DČ

	c. Poduzimati zajedničke mjere za promicanje apsolutne zabrane mučenja u uskoj suradnji s UN-om, regionalnim organizacijama i civilnim društvom, uključujući desetogodišnju globalnu inicijativu za Konvenciju protiv mučenja, za postizanje globalne ratifikacije i provedbe Konvencije UN-a protiv mučenja (CAT) do 2024.; promicati ratifikaciju i provedbu njezina Fakultativnog protokola (OPCAT) i Drugog fakultativnog protokola uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima s ciljem ukidanja smrtne kazne.	u tijeku	ESVD, COM, DČ
14. Promicanje ravnopravnosti spolova, prava žena, jačanja uloge i sudjelovanja žena i djevojčica	a. Ubrzati provedbu dužnosti i obveza u pogledu prava žena iz Konvencije UN-a o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), u okviru Pekinške platforme za djelovanje, Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju održane u Kairu i razvojnog programa za razdoblje nakon 2015. godine.	u tijeku	ESVD, COM, DČ
	b. U kontekstu vanjskog djelovanja i razvojne suradnje EU-a dati prednost djelovanjima koja su između ostalog usmjerena na zaštitu fizičkog i psihičkog integriteta žena i djevojčica putem mjera koje pomažu zaštiti ljudskih prava žena i njihova života bez nasilja s posebnom pažnjom na okončanje genitalnog sakaćenja žena, dječjeg braka, ranog i prisilnog braka, nasilja na temelju spola i seksualnog nasilja u sukobima; njihova gospodarska, socijalna i kulturna prava, njihovo pravo glasa i sudjelovanje u društvenim i političkim forumima; razviti i provesti plan koji slijedi nakon Akcijskog plana EU-a o ravnopravnosti spolova i emancipaciji žena u okviru međunarodne suradnje i razvoja 2010. – 2015. (GAP).	u tijeku	ESVD, COM, DČ
	c. Promacati i jačati ravnopravnost spolova i ulogu žena među ostalim novom strategijom za jednake mogućnosti za žene i muškarce te povećati odgovornost u tom području, u skladu s cjelokupnom politikom EU-a o ravnopravnosti spolova.	u tijeku	ESVD, COM, Vijeće

15. Promicanje, zaštita i ostvarivanje prava djece	<p>a. Podupirati napore partnerskih zemalja u promicanju, zaštiti i ostvarivanju prava djece, s posebnim naglaskom na jačanju sustava za zaštitu djece kako bi se djecu zaštitilo od nasilja, iskorištavanja, zlouporabe i zanemarivanja.</p> <p>b. Podupirati partnerske zemlje radi promicanja, zaštite i ostvarivanja prava djece s naglaskom na gospodarska, socijalna i kulturna prava poput prava na obrazovanje, zdravlje i prehranu, socijalnu zaštitu i borbu protiv najgorih oblika dječjeg rada, uvijek radeći u najboljem interesu djeteta.</p> <p>c. Promicati ratifikaciju fakultativnih protokola uz Konvenciju UN-a o pravima djeteta o sudjelovanju djece u oružanim sukobima, o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji i razmotriti pristupanje fakultativnom protokolu o postupku predaje pritužbi.</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ
	<p>a. Razviti alat EU-a o borbi protiv diskriminacije, u kojemu se navode alati za mjere protiv svih oblika diskriminacije, uključujući višestruke oblike diskriminacije.</p>	do 2016.	ESVD, COM, Vijeće
16. Stvaranje okruženja bez diskriminacije	<p>b. Promicati razmjenu najbolje prakse s partnerskim zemljama o strategijama i politikama za borbu protiv rasizma, rasne diskriminacije, ksenofobije i povezanih netrpeljivosti.</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ

	<p>c. Podupirati napore partnerskih zemalja UN-a i povezane inicijative UN-a, kao i regionalnih organizacija čiji je cilj zaštita i promicanje prava pripadnika manjina, te surađivati s njihovim predstavnicima i civilnim društvom koje radi na tim pitanjima.</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ
	<p>d. Dodatno razviti pojačanu politiku EU-a u skladu s Deklaracijom UN-a o pravima autohtonih naroda i završnim dokumentom Svjetske konferencije o autohtonim narodima 2014.</p>	do 2016.	ESVD, COM, DČ
	<p>e. Nastaviti rad na bilateralnoj i multilateralnoj razini s trećim zemljama, uzimajući u obzir stajališta civilnog društva, na uklanjanju diskriminacije nad pripadnicima skupine LGBTI; u sjedištima, delegacijama EU-a i veleposlanstvima država članica pojačati svijest o problemima skupine LGBTI i proaktivno djelovanje na njima te pojačati podršku lokalnim OCD-ovima koji se bave problemima skupine LGBTI.</p>	u tijeku	ESVD, DČ, Vijeće, COM
	<p>f. Dodatno promicati prava osoba s invaliditetom u okviru vanjskog djelovanja EU-a promicanjem jednakog pristupa ljudskim pravima i uživanja ljudskih prava za osobe s invaliditetom u skladu s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) čija je stranka EU, na način da se u okviru mjera za ljudska prava obuhvate pitanja koja se odnose na osobe s invaliditetom i i da se osmisle ciljane mjere za uklanjanje prepreka njihovu jednakom sudjelovanju i poboljšanje njihova socijalnog uključivanja; podupirati i jačati funkcioniranje mehanizama za promicanje, zaštitu i praćenje UNCRPD-a na temelju članka 33. stavka 2. među ostalim njihovo ustanovljavanje u partnerskim zemljama; poduzimati potrebne korake za pristupanje EU-a Fakultativnom protokolu uz UNCRPD.</p>	u tijeku	COM, ESVD, Vijeće, DČ

	g. Podići svijest o ljudskim pravima i posebnim potrebama starijih osoba, a osobitu pozornost pridati diskriminaciji na temelju dobi.	u tijeku	ESVD, COM, DČ
17. Poticanje sveobuhvatnog programa za promicanje gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava (GSKP)	a. Pojačati usmjerenost EU-a na GSKP pri vođenju vanjske politike, među ostalim u programiranju vanjske pomoći, istodobno ističući da su ljudska prava nedjeljiva i međusobno povezana; naglašavati jasno priznavanje dimenzije ljudskih prava u područjima poput socijalne politike, zdravstva, obrazovanja, pristupa hrani i vodi ili životnog standarda; promicati i podupirati razvoj i veću razinu osnovnog oblika socijalne zaštite i postupnu provedbu viših standarda socijalnih davanja.	u tijeku	ESVD, COM, Vijeće, DČ
	b. Ojačati kapacitete i razviti političke i operativne smjernice za gospodarska, socijalna i kulturna prava kako bi se osiguralo da sve relevantno osoblje EU-a i država članica bude obaviješteno o međunarodnim ugovorima u vezi s gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, osobito onima koja su povezana s temeljnim načelima i pravima na radu (temeljne konvencije ILO-a); razmotriti pristupanje Fakultativnom protokolu uz Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima.	u tijeku	ESVD, COM, Vijeće, DČ
	c. Pojačati napore za zaštitu branitelja ljudskih prava, uključujući socijalne partnere, koji se zalažu za gospodarska, socijalna i kulturna prava, s posebnim naglaskom na borce za ljudska prava koji se bave radničkim pravima, pitanjima ljudskih prava u vezi sa zemljишtem i autohtonim narodima, među ostalim u kontekstu „otimanja zemljишta” i klimatskih promjena.	u tijeku	ESVD, COM, DČ

18. Postizanje napretka u poslovanju i ljudskim pravima	a. Razviti sposobnosti i znanja o provedbi smjernica o poslovanju i ljudskim pravima, osobito kad je riječ o Vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima i drugim alatima/inicijativama kojima se doprinosi provedbi tih načela; jačati ulogu i stručnost delegacija i veleposlanstava država članica u tom kontekstu; podizati svijest o vodećim načelima UN-a i društvenoj odgovornosti poduzeća u okviru vanjskog djelovanja i političkog dijaloga s partnerskim vladama i regionalnim organizacijama; promicati usvajanje nacionalnih akcijskih planova u partnerskim zemljama; proaktivno surađivati s poduzećima, civilnim društvom, nacionalnim institucijama za ljudska prava u pitanjima koja se odnose na poslovanje i ljudska prava.	do 2017.	ESVD, COM, DČ
	b. Osigurati snažnu usmjerenost na poslovanje i ljudska prava u općoj strategiji EU-a o društvenoj odgovornosti poduzeća uključujući prioritete za djelotvornu provedbu vodećih načela UN-a.	do 2016.	COM, Vijeće, ESVD
	c. Osmisliti i provesti nacionalne akcijske planove o provedbi vodećih načela UN-a ili uključiti vodeća načela UN-a u nacionalne strategije o društvenoj odgovornosti poduzeća; razmjenjivati iskustva i najbolje prakse u osmišljavanju nacionalnih akcijskih planova.	do 2017.	DČ
III. OSIGURAVANJE SVEOBUVATNOG PRISTUPA SUKOBIMA I KRIZAMA, KOJI SE TEMELJI NA LJUDSKIM PRAVIMA			
19. Od ranog upozoravanja do preventivnih mjera	a. Promicati i na najbolji način iskoristiti novi sustav EU-a za rano upozoravanje na sukobe kao alat za sprečavanje teških kršenja ljudskih prava.	U tijeku	ESVD, Vijeće, DČ
	b. Osigurati veću usklađenost u području izvješćivanja o ljudskim pravima i ranog upozoravanja / analize sukoba, među ostalim pokretanjem pitanja povezanih rizika od sukoba u dijalozima i savjetovanjima o ljudskim pravima i putem pojačane suradnje s međunarodnim i regionalnim organizacijama.	do 2016.	ESVD, DČ

	<p>c. Podupirati mjere za praćenje i borbu protiv netrpeljivosti koja bi mogla dovesti do teških kršenja ili zlouporaba ljudskih prava, prije svega okrutnih zločina; podupirati aktivnosti u borbi protiv govora mržnje i nasilnog ekstremizma otkrivanjem pravih uzroka, razvojem protuargumentacije, obukom o ljudskim pravima i inicijativama za izgradnju mira posebno usmjerenima na djecu i mlade.</p> <p>d. Podupirati ulogu žena u sprečavanju sukoba, posredovanje i izgradnje mira.</p> <p>e. Podupirati pokretanje programa za prevenciju, zbrinjavanje i (dugoročnu) reintegraciju za djecu pogođenu oružanim sukobima u suradnji s lokalnim zajednicama, pogođenu djecu i roditelje (npr. psihosocijalna potpora, društveno-gospodarska reintegracija, obrazovanje i osposobljavanje u životnim vještinama te pronalaženje i ponovno spajanje članova obitelji).</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ
		do 2017.	ESVD, COM, DČ
20. Povećanje kapaciteta za svladavanje sukoba i kriza na multilateralnoj i regionalnoj razini	<p>a. Poboljšati suradnju s posebnim savjetnikom UN-a za sprečavanje genocida i posebnim savjetnikom UN-a za odgovornost za zaštitu, kao i drugim međunarodnim i regionalnim dionicima i OCD-ovima uključenima u preventivne mjere te im pružiti veću potporu.</p> <p>b. Podupirati rad posebnog predstavnika UN-a za djecu i oružane sukobe te prije svega podupirati osmišljavanje, provedbu i praćenje akcijskih planova za okončanje i sprečavanje teških kršenja prava djece pogođene sukobom, među ostalim zagovaranjem i programiranjem odgovarajućih aktivnosti.</p> <p>c. Podržati rad posebne predstavnice UN-a za seksualno nasilje u sukobima, skupine stručnjaka UN-a te Akciju UN-a kako bi se pojačala koordinacija međunarodnih napora u borbi protiv seksualnog nasilja, učinkovito istraživanje i kazneni progon seksualnog nasilja.</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ
		u tijeku	ESVD, COM, DČ

21. Podupiranje poštovanja međunarodnog humanitarnog prava (MHP)	a. Procjenjivati i prema potrebi pojačati provedbu smjernica EU-a o promicanju poštovanja MHP-a s obzirom na rasprave koje se vode o mehanizmu za poštovanje MHP-a.	do 2016.	ESVD, COM, Vijeće, DČ
	b. Ocijeniti provedbu obveza koje je EU-a preuzeo na 31. konferenciji Pokreta Crvenog križa, pripremiti se za 32. konferenciju (prosinac 2015.) i slijediti njene zaključke do 33. konferencije 2019. godine.	u tijeku	ESVD, Vijeće, DČ
	c. Razvijati i provoditi politiku dužne pažnje kojom bi se osiguralo da potpora EU-a sigurnosnim snagama, osobito s obzirom na misije i operacije ZSOP-a, bude u skladu s provedbom politike EU-a u području ljudskih prava te da bude u skladu sa promicanjem, zaštitom i provedbom međunarodnog prava o ljudskim pravima i međunarodnog humanitarnog prava te da im doprinosi u mjeri u kojoj je to primjenjivo.	do 2017.	ESVD, COM, Vijeće,
	d. Kad god je to primjерено, voditelji misija EU-a, kao i odgovarajući predstavnici EU-a, uključujući voditelje za civilne operacije EU-a, zapovjednike vojnih operacija EU-a i posebne predstavnike EU-a, trebaju u svoja izvješća o određenoj državi ili sukobu uključiti ocjenu situacije u pogledu MHP-a. Posebnu pažnju trebalo bi posvetiti saznanjima da je možda došlo do ozbiljnog kršenja MHP-a; a gdje je to moguće takva izvješća trebaju sadržavati analizu i prijedloge mogućih mjera koje EU treba poduzeti.	do 2017.	COM, ESVD, Vijeće, DČ

22. Okončavanje nekažnjavanja, jačanje odgovornosti te promicanje i podupiranje tranzicijskog pravosuđa	<p>a. Provesti sveobuhvatnu ocjenu provedbe Odluke Vijeća 2011/168/ZVSP od 21. ožujka 2011. o Međunarodnom kaznenom sudu (ICC) i akcijskog plana o njezinoj provedbi; formalizirati osnivanje okruglog stola EU-a/ICC-a omogućujući relevantnom osoblju utvrđivanje zajedničkih područja interesa, razmjenu informacija o relevantnim aktivnostima i osigurati bolju suradnju između tih dviju organizacija.</p>	do 2016.	ESVD, COM, Vijeće, DČ.
	<p>b. Razviti i provoditi politiku EU-a o tranzicijskom pravosuđu, među ostalim vođenjem evidencije za utvrđivanje iskustava, izazova i spoznaja koje je EU stekao u potpori tranzicijskom pravosuđu; pružiti konkretnе smjernice i obuku osoblju misija EU-a koje radi na tranzicijskom pravosuđu; ustanoviti mrežu osoblja svih službi Komisije, ESVD-a i država članica EU-a, prema potrebi, za razmjenu najbolje prakse i poticanje usklađenosti i dosljednosti; pojačati praćenje i izvješćivanje (među ostalim u okviru strategija o ljudskim pravima za pojedine zemlje) i promicati međuregionalni dijalog o tranzicijskom pravosuđu kako bi se poboljšala suradnja među regionalnim organizacijama.</p>	u tijeku	ESVD, COM, Vijeće, DČ
23. Uključivanje pitanja ljudskih prava u sve faze planiranja, revizije i provedbe ZSOP-a	<p>a. Razviti sektorske operativne smjernice za osoblje u misijama ZSOP-a koje surađuje s policijom, vojskom, zatvorskim službama i pravosuđem kako bi se pružila praktična pomoć za integriranje pitanja ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava, prema potrebi, s naglaskom na zaštitu civila, a osobito djec, i na jačanje uloge i sudjelovanja žena i djevojčica.</p>	do 2017.	ESVD, Vijeće, DČ

	<p>b. Osmisliti i provesti novi zajednički kodeks ponašanja za civilne misije ZSOP-a, među ostalim: obukom osoblja prije odlaska na teren i njihovim uvođenjem u posao, obukom specifičnom za misiju raspoređenog osoblja, specijalističkim usavršavanjem rukovodećeg osoblja, podizanjem svijesti u misijama i za lokalno stanovništvo te prikupljanjem statističkih podataka o kršenju kodeksa; poduzimati slične mjere kako bi se osigurala veća svijest o pravilima ponašanja među osobljem razmještenim u vojnim operacijama i podizati svijest u lokalnim zajednicama u kojima su raspoređene misije/operacije.</p> <p>c. Jačati provedbu sveobuhvatnog pristupa EU-ovoj provedbi RVSUN-a 1325 i RVSUN-a 1820 te rezolucija koje su uslijedile o pitanju žena, mira i sigurnosti uzimajući u obzir reviziju UN-a na visokoj razini i nova pitanja (među ostalim borbu protiv terorizma, borbu protiv nasilnog ekstremizma, trgovanje ljudima), kao i poboljšanjem izvješćivanja o napretku sveobuhvatnog pristupa, usvajanjem strateškog plana za uključivanje načela RVSUN-a 1325 u ciklus planiranja, provedbe i revizije misija i operacija ZSOP-a i poboljšanim sudjelovanjem i koordinacijom sa svim državama članicama EU-a.</p>	do 2017.	ESVD, Vijeće, DČ
IV. POTICANJE BOLJE USKLAĐENOSTI I DOSLJEDNOSTI			
24. Migracije / trgovanje ljudima / krijumčarenje migranata / politike o azilu	<p>a. U skladu s globalnim pristupom migraciji i mobilnosti i europskim migracijskim programom pojačati zaštitne mjere za ljudska prava u svim dijalozima o migraciji i mobilnosti te okvire za suradnju s trećim zemljama, uključujući partnerstva za mobilnost i zajedničke planove o migraciji i mobilnosti, kao i u sporazumima, procesima i programima povezanim s migracijom, među ostalim analizom utjecaja na ljudska prava; osigurati uvođenje elemenata obuke o ljudskim pravima u projekte izgradnje kapaciteta imigracijskih i graničnih službi.</p>	do 2017.	ESVD, COM, DČ

	<p>b. Na temelju već poduzetih koraka u provedbi strategije EU-a za borbu protiv trgovanja ljudima u potpunosti uključiti ljudska prava, prava izbjeglica i zaštitu žrtava u rasprave o trgovaju ljudima (THB) u političkim dijalozima te dijalozima o migraciji i mobilnosti, sigurnosti i ljudskim pravima s prioritetnim zemljama te s međunarodnim i regionalnim organizacijama i donatorima koji djeluju u tim prioritetnim zemljama; delegacije EU-a u prioritetnim zemljama u potpunosti će iskoristiti mogućnosti funkcije svoje osobe za kontakt za pitanja THB-a koju su imenovale i iznosići pitanja u vezi s ljudskim pravima u raspravama o THB-u s nadležnim tijelima zemalja domaćina; promicati ratifikaciju i provedbu ključnih međunarodnih konvencija u pogledu trgovanja ljudima i pitanja prisilnog rada.</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ
	<p>c. Rješavati pitanja ljudskih prava u vezi s krijumčarenjem ljudi putem političkih dijaloga, dijaloga o ljudskim pravima i ostalih dijaloga s partnerskim zemljama; poticati delegacije EU-a da u potpunosti iskoriste svoje resurse kako bi osigurale da se o krijumčarenju ljudi i njegovoj dimenziji ljudskih prava dosljedno vodi računa u okviru suradnje s nadležnim tijelima države domaćina, kao i civilnim društвom, međunarodnim organizacijama i drugim donatorima.</p>	do 2017.	ESVD, DČ
	<p>d. Podupirati partnerske zemlje u promicanju i zaštiti prava izbjeglica i internu raseljenih osoba, među ostalim izgradnjom kapaciteta te promicanjem ratifikacije Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. i Protokola o statusu izbjeglica iz 1967.</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ
	<p>e. Podupirati bolji pristup pravosuđu i zdravstvu migranata u zemljama podrijetla i tranzitnim zemljama; promicati bolje uvjete pritvora za pritvorene migrante i alternative uporabi pritvora za nezakonite migrante u trećim zemljama; posebnu pažnju s tim u vezi posvećivati ugroženim migrantima uključujući maloljetnike bez pratnje.</p>	u tijeku	COM, ESVD, DČ

	<p>f. Surađivati sa zajednicama iz dijaspore u EU-u i u odredišnim zemljama izvan EU-a radi podizanja svijesti u njihovim zemljama podrijetla o zlouporabi ljudskih prava s kojima se suočavaju migranti i izbjeglice u tranzitnim zemljama te podupirati napore skupina iz dijaspore za rješavanje pitanja ljudskih prava u njihovim zemljama podrijetla.</p>	do 2017.	ESVD, COM, DČ
	<p>g. Utvrditi zemlje podrijetla u kojima su kršenja ljudskih prava ključni pokretač migracija i bolje usmjeriti politički dijalog te druge dijaloge i programe s ciljem borbe protiv kršenja tih prava.</p>	do 2016.	ESVD, COM, DČ
	<p>h. Dalje rješavati pitanja osoba bez državljanstva u okviru odnosa s prioritetnim zemljama; usmjeravati napore na sprečavanje pojave populacija bez državljanstva kao posljedice sukoba, raseljavanja i raspada država.</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ
25. Trgovinska/ulagačka politika	<p>a. Podupirati i jačati učinkovitu primjenu, provedbu i praćenje obveza korisnika sustava GSP+ (relevantni ugovori o ljudskim pravima i konvencije ILO-a), među ostalim projektima s ključnim međunarodnim tijelima i civilnim društвom, uključujući socijalne partnerne.</p>	u tijeku	ESVD, COM
	<p>b. Dalje razvijati stabilan i metodološki ispravan pristup analizi utjecaja sporazuma o trgovini i ulaganjima na ljudska prava, uključujući <i>ex-ante</i> procjene učinka; procjene učinka na održivost i <i>ex-post</i> ocjenjivanja; istražiti načine za proširenje postojeće kvantitativne analize za procjenu učinka trgovinskih i ulagačkih inicijativa na ljudska prava.</p>	do 2017.	ESVD, COM, Vijeće, DČ
	<p>c. Države članice EU-a trebaju nastojati u nove ili revidirane bilateralne ugovore o ulaganjima o kojima pregovaraju s trećim zemljama uključiti odredbe o poštovanju i ostvarenju ljudskih prava, uključujući odredbe o društvenoj odgovornosti poduzeća, u skladu s onima koje su uključene u sporazume sklopljene na razini EU-a.</p>	u tijeku	DČ
	<p>d. Težiti sustavnom uključivanju poštovanja međunarodno priznatih načela i smjernica o društvenoj odgovornosti poduzeća u trgovinske i ulagačke sporazume EU-a, poput</p>	u tijeku	COM

	onih iz smjernica OECD-a za multinacionalna poduzeća, Globalnog sporazuma UN-a, Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, Trostrane deklaracije ILO-a o načelima koja se odnose na multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku i norme ISO 26000.		
	e. Redovito preispitivati uredbu o trgovini robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne ili mučenja (1236/2005) te uredbe o robi s dvojnom namjenom (428/2009) za ublažavanje potencijalnih rizika povezanih s nekontroliranim izvozom proizvoda informacijske i komunikacijske tehnologije koji bi se mogli upotrebljavati na način koji dovodi do kršenja ljudskih prava.	u tijeku	ESVD, COM
26. Borba protiv terorizma	a. Osigurati da se u provedbi sveobuhvatnih mjera EU-a protiv terorizma u potpunosti poštuju ljudska prava i vladavina prava u skladu sa strategijom EU-a za borbu protiv terorizma iz 2005 te da su oni u središtu svih programa, zakonodavstava, politika i mehanizama za borbu protiv terorizma u trećim zemljama, istovremeno prema potrebi osiguravajući usklađenost s MHP-om i omogućujući principijelno humanitarno djelovanje.	u tijeku	ESVD, COM, Vijeće, DČ
	b. Osigurati u velikoj mjeri obavljanje o smjernicama EU-a o ljudskim pravima u vezi s borbotom protiv terorizma, među ostalim sudjelovanjem u aktivnostima informiranja javnosti i osposobljavanjem stručnjaka u tom području, osobito za aktivnosti koje se provode u okviru Instrumenta za doprinos stabilnosti i miru.	do 2016.	ESVD, COM

27. Provodenje pristupa razvoju utemeljenog na pravima	<p>a. Provoditi obvezu EU-a o zauzimanju pristupa razvojnoj suradnji utemeljenog na pravima, obuhvaćajući sva ljudska prava radeći na njegovojo potpunoj, konkretnoj integraciji u razvojne instrumente i djelatnosti EU-a, putem obuke i smjernica, izgradnje kapaciteta, smjernica i kriterija za praćenje usmjerenih na rezultate, s ciljem postizanja potpune integracije u okviru ocjene provedbe pristupa razvojnoj suradnji utemeljenog na pravima u 2016. usmjerene na preispitivanje sredinom programskog razdoblja; u svojim razvojnim politikama države članice EU-a radit će na većoj integraciji pristupa utemeljenog na pravima.</p> <p>b. Ocijeniti provedbu Priloga 12. Politici proračunske potpore EU-a 2012. kojim je propisana procjena temeljnih vrijednosti kao ključan element za proračunsku potporu te posebno u tom kontekstu potpunu integraciju pristupa utemeljenog na pravima u ugovore o sektorskoj reformi.</p> <p>c. Istražiti mogućnost daljnje primjene pristupa utemeljenog na pravima u vanjskom djelovanju koje nije povezano s razvojem; doprinositi raspravama o pravu na razvoj; ocjenjivati učinke razvojnog programa za razdoblje nakon 2015. godine na ljudska prava.</p>	do 2016.	COM, ESVD, Vijeće, DČ
28. Jačanje doprinosu procjena učinka na poštovanju ljudskih prava	<p>a. Na temelju postojeće procjene učinka mjera EU-a na temeljna prava nastaviti poboljšavati uključivanje ljudskih prava u Komisijine procjene učinka za prijedloge s vanjskim učinkom i mogućim znatnim utjecajima na ljudska prava; osmislati daljnje smjernice za analizu učinka na ljudska prava, ojačati stručno znanje i kapacitete za tu vrstu analiza i osigurati opsežno savjetovanje relevantnih skupina dionika čija su ljudska prava ozbiljno ugrožena.</p>	do 2017.	COM, ESVD, DČ
		u tijeku	ESVD, COM

	b. Uključiti analizu utjecaja na ljudska prava u Komisijina <i>ex post</i> ocjenjivanja intervencija EU-a s vanjskim učincima.	u tijeku	COM, ESVD
	c. Osigurati usklađenost politika između analiza utjecaja na ljudska prava provedenih u okviru procjena učinka i drugih instrumenata politike povezanih s ljudskim pravima, uključujući strategije o ljudskim pravima za pojedine zemlje, dijaloge o ljudskim pravima i proračunsku potporu / planiranje finansijskih instrumenata s ciljem uklanjanja utvrđenih mogućih negativnih utjecaja i povećavanja onih pozitivnih.	u tijeku	ESVD, COM

V. DJELOTVORNIJA POLITIKA EU-a ZA POTPORU LJUDSKIH PRAVA I DEMOKRACIJE

29. Povećanje djelotvornosti dijaloga o ljudskim pravima	a. Razvijati, dijeliti i nadograđivati najbolju praksu utvrđenu za dijaloge o ljudskim pravima, među ostalim postupke koji slijede nakon njih.	do 2017.	ESVD, Vijeće
	b. Osigurati da pitanja u vezi s ljudskim pravima i demokracijom budu uključena u različite sektorske dijaloge s partnerskim zemljama te da čine dio cjelokupne bilateralne strategije.	u tijeku	ESVD, Vijeće
	c. Osigurati unutarnju i vanjsku koordinaciju u kontekstu dijaloga o ljudskim pravima, uključujući godišnji dijalog EU-a i organizacija civilnog društva; utvrđivati i rješavati niz prioritetnih pitanja o ljudskim pravima i demokraciji u kontekstu vanjskih dijaloga o ljudskim pravima na koja EU može bolje odgovoriti.	do 2017.	ESVD, COM, Vijeće, DČ

	<p>d. I dalje optimalno uključivati suradnju na forumima UN-a i drugim bilateralnim forumima o ljudskim pravima u bilateralni dijalog o ljudskim pravima te politički dijalog i suradnju; raditi na užoj suradnji i utvrđivanju zajedničkih mjera, osobito sa strateškim partnerima; dalje se zalagati za opće pridržavanje međunarodnih normi o ljudskim pravima i osmišljavati smjernice za sustavnu upotrebu zaključaka donesenih na temelju promatranja, preporuka te izvješća tijela za nadzor provedbe Ugovora, Univerzalnog periodičnog pregleda Vijeća za ljudska prava i njegovih posebnih postupaka</p> <p>e. Utvrditi i procijeniti prioritete, ciljeve, modalitete, pokazatelje napretka u dijalozima i savjetovanjima o ljudskim pravima kako bi se olakšalo njihovo preispitivanje.</p>	u tijeku	ESVD, COM, Vijeće, DČ
		do 2017.	ESVD, Vijeće
30. Poboljšanje vidljivosti i utjecaja strategija o ljudskim pravima za pojedine zemlje	<p>a. Pokrenuti drugi krug lokalnih strategija o ljudskim pravima za pojedine zemlje uzimajući u obzir iskustva stečena u prvom krugu, među ostalim potrebu za savjetovanjem s civilnim društвом i važnost javne diplomacije.</p> <p>b. Integrirati prioritete i analize demokracija iz strategija o ljudskim pravima za pojedine zemlje u političke dijaloge, izvješćivanje i posjete na visokoj razini.</p> <p>c. Osigurati daljnje djelovanje prema strategijama o ljudskim pravima za pojedine zemlje zajedničkim godišnjim izvješćima o provedbi koja se podnose odgovarajućim tijelima Vijeća.</p> <p>d. Osigurati da se u programima pomoći EU-a i država članica uzme u obzir i olakša provedba prioriteta strategija o ljudskim pravima za pojedine zemlje.</p>	2015. i 2016.	ESVD, COM, DČ, Vijeće
		U tijeku	
		u tijeku	ESVD, COM, Vijeće, DČ
		u tijeku	ESVD, COM, DČ

31. Usredotočenost na djelotvornu provedbu smjernica EU-a o ljudskim pravima	<ul style="list-style-type: none"> a. Pojačati podizanje svijesti obavještavanje o smjernicama EU-a i drugih relevantnih smjernica, kao i obuku osoblja u delegacijama EU-a i veleposlanstvima država članica, između ostalog i na razini veleposlanika. b. Sistematisirati izvješćivanje o provedbi smjernica i uvesti očevidebiti o mjerama EU-a za posebna tematska pitanja u partnerskim zemljama kako bi se osiguralo sustavnije praćenje pojedinačnih slučajeva i promicala redovita razmjena najbolje prakse u provedbi smjernica. 	do 2017.	COM, ESVD, DČ
		do 2016.	COM, ESVD, DČ
32. Povećanje utjecaja promatranja izbora	<ul style="list-style-type: none"> a. Podupirati primjenu Deklaracije o načelima međunarodnog promatranja izbora, i ponovo joj se posvetiti te usko surađivati s organizacijama koje u svojoj metologiji za promatranja izbora koriste Deklaraciju o načelima, kao što je Ured za demokratske institucije i ljudska prava. 	do 2016.	ESVD, COM, Vijeće, DČ
	<ul style="list-style-type: none"> b. Učvrstiti najbolju praksu za uporabu preporuka misija za promatranje izbora EU-a i OEŠ-a / Ureda za demokratske institucije i ljudska prava u političkim dijalozima i aktivnostima EU-a i država članica za potporu demokraciji. 	u tijeku	ESVD, COM, DČ
	<ul style="list-style-type: none"> c. Jačati dugoročno planiranje i integrirano uvođenje svih aspekata potpore EU-a i država članica izbornom ciklusu istraživanjem inovativnih mehanizama za pružanje pomoći. 	do 2017.	ESVD, COM, DČ

33. Osiguranje djelotvorne uporabe i najboljeg međudjelovanja politika, alata i finansijskih instrumenata EU-a	<p>a. Povećati usklađenost i komplementarnost postojećih alata, finansijskih instrumenata i mehanizama izvješćivanja EU-a koji su u uporabi za promicanje ljudskih prava i potporu demokraciji (npr. EIDHR, strategije o ljudskim pravima za pojedine zemlje, analize demokracije i akcijski planovi, izvješća s promatranja izbora, potpora izborima i popratne misije, izvješća o napretku proširenja, izvješća o napretku europske politike susjedstva i akcijski planovi, planovi suradnje s civilnim društvom, procjene temeljnih vrijednosti ugovora za dobro upravljanje i razvoj, okviri za upravljanje rizicima za proračunsku potporu) uzimajući u obzir postupke preispitivanja koji se provode za te instrumente.</p> <p>b. Jačati analizu i potporu demokracije na temelju stečenih iskustava i uočenih nedostataka u prvoj i drugoj generaciji pokusnog projekta za podršku demokraciji i jačati sposobnost delegacija EU-a i veleposlanstava država članica EU-a za rad na demokraciji na usklađen način.</p> <p>c. Dalje razvijati radne metode kojima će se osigurati najbolja koordinacija dijaloga, ciljane potpore, poticaja i restriktivnih mjera.</p>	do 2017.	ESVD, COM, Vijeće ESVD, COM, Vijeće, DČ ESVD, COM, DČ
---	---	----------	--

	<p>d. Osigurati djelotvornu usklađenost između ciljeva povezanih s ljudskim pravima kako su utvrđeni u Akcijskom planu i u strategijama o ljudskim pravima za pojedine zemlje i izrade programa pomoći EU-a i država članica u području ljudskih prava; uzimati u obzir najbolju praksu u provođenju projekata u vezi s ljudskim pravima i uključiti je u sve zajedničke mehanizme za učenje.</p> <p>e. Poboljšati usklađenost u primjeni klauzula o ljudskim pravima koje se sustavno uključuju u sve nove međunarodne sporazume EU-a.</p> <p>f. Podupirati tekući razvoj pokazatelja ljudskih prava koji je pokrenuo Ured visokog povjerenika UN-a za ljudska prava sa sljedećim ciljevima: i. olakšati mjerjenje ostvarenja ljudskih prava, među ostalim internetskom objavom pokazatelja na globalnoj razini te ii. sistematizirati prikupljanje i upotrebu podataka o ljudskim pravima te pratiti dobru praksu i stečena saznanja.</p> <p>g. Sustavno surađivati s UN-om i s regionalnim organizacijama (npr. Afričkom unijom, Organizacijom američkih država, Arapskom ligom, Vijećem Europe, OEES-om, ASEAN-om, SAARC-om, PIF-om) u razmjeni najbolje prakse za ljudska prava i jačanju demokracije u svim regijama.</p>	u tijeku	ESVD, COM, DČ
		do 2017.	ESVD, COM
		do 2017.	ESVD, COM, Vijeće, DČ
		u tijeku	ESVD, COM, DČ

34. Poboljšanje javne diplomacije i obavještavanja o ljudskim pravima	a. Poboljšati dostupnosti i vidljivost politike EU-a o ljudskim pravima djelotvornijim korištenjem internetom i društvenim medijima, među ostalim povećanom i sustavnom prisutnošću na internetu.	do 2016.	ESVD, COM, Vijeće, DČ
	b. Poboljšati komunikaciju na razini pojedine zemlje za stupanje u kontakt s civilnim društvom i javnosti i suradnju s njima u vezi s prioritetima i aktivnostima za pojedine zemlje s obzirom na ljudska prava	do 2016.	ESVD, COM, Vijeće, DČ